

Etter Oslo

John Gunnar Maeland

Den 4. og 5. mars 2013 ble det arrangert en historisk konferanse i Oslo om Humanitarian Impact of Nuclear Weapons. Det norske utenriksdepartementet inviterte andre land, FN-organer og sivilsamfunnsaktører til å gå igjennom fakta om atomvåpens umiddelbare og langsiktige virkninger på mennesker og miljø, samt mulighetene for å bøte på skadene gjennom beredskap og hjelpeinnsats.

Faktisk er dette den første konferansen av sitt slag, 67 år etter at disse våpnene ble brukt. For første gang kom et flertall av verdens regjeringer sammen for å drøfte en av de største truslene mot menneskeheten. For oss som har engasjement i denne saken, brakte konferansen lite nytt. Likevel danner dette møtet en viktig plattform for et nytt spor i nedrustningsarbeidet, det som nå stadig flere kaller Oslo-prosessen.

Denne prosessen tar modell av tidligere vellykkede initiativ for å forby inhumane våpentyper, som landminer og klasevåpen. Gjennom å fokusere på de humanitære konsekvensene av disse våpnene, lyktes det å overbevise et tilstrekkelig antall stater at våpnene måtte forbys, til tross for protester fra militært hold. Gjennom en serie konferanser og møter, hvor også sivilsamfunnet spilte en viktig rolle, arbeidet man frem avtaletekster som samlet støtte fra mange nok nasjoner. I motsetning til FN-systemets konsensusbaserte forhandlingssystem, som kan obstrueres av ett eller få land, åpner denne forhandlingsprosessen for at de mest progressive landene kan ta ledelsen.

Kan vi se for en tilsvarende prosess når det gjelder kjernefysiske våpen? Det har lenge vært klart at et stort flertall av verdens nasjoner ønsker disse våpnene bort, men atommaktene har hatt en de facto vetorett når det gjelder konkret nedrustning. At de fem opprinnelige atomvåpenstatene: USA, Russland, Kina, Storbritannia og Frankrike samlet valgte å holde seg borte fra Oslo-konferansen, stanset den ikke. 127 land deltok og et stort flertall ga tydelig uttrykk for sine ønsker om en atomvåpenfri verden. Med overlegg var det ikke lagt opp til noen felles uttalelse fra denne konferansen, men vi må kunne ha forhåpninger til at slike skritt vil bli tatt i den neste, som vil bli holdt i Mexico, og i påfølgende møter.

Vi går en spennende tid i møte. Vil verden gjennom denne nye prosessen lykkes i å fremtvinge reell kjernefysisk nedrustning? Vil de humanitære argumentene være sterke nok til å presse militære og politiske begrunnelser for atomvåpnene til side? Vil man kunne bli enige om prinsippene for et folkerettslig forbud mot atomvåpen og en konkret plan for eliminering av disse?

Utfordringene er enorme og det er lett å være skeptiker. Men toget har forlatt plattformen. Neste stasjon er Mexico City. Vi som representerer sivilsamfunnet, må være med å skuffe kull. Ikke minst må leger bidra med de medisinske argumenter som ligger i kjernen av humanitær nedrustning. Gjennom ICAN har vi muligheter for å holdet presset oppe helt til vi når frem til endestasjonen. Nordahl Grieg sa det slik:

*Stilt går granatenes
glidende bånd
Stans deres drift mot død
stans dem med ånd!*

4	OSLO KONFERANSEN
7	ICAN SIVILSAMFUNNSFORUM
8	BILDESERIE
10	NPT KONFERANSEN
12	ARMS TRADE TREATY
13	REISEBREV
14	BOKANMELDELSE
16	OMTALE
17	1. MAI
18	ORGANISATORISK

The new wine

Det har vært en fantastisk spennende atomvåpenvår. Samtidig som gåsungene spratt frem, samlet over 500 sivilsamfunnsaktører fra ca 20 ulike land seg tidlig i mars til ICAN sin sivilsamfunnsforum på Chateau Neuf. Noen av delegatene var også tilstede på utenriksdepartementets konferanse om de humanitære konsekvensene av atomvåpen som ble arrangert de to påfølgende dagene. I medlemsbladet denne gangen kan du lese utfyllende om begge disse arrangementene.

Det er ikke bare i atomvåpenverden det har skjedd fremskritt den siste tiden. Det har lenge manglet avtaleverk for å regulere salg av konvensjonelle våpen. I juli måned ble den nye våpenhandelsavtalen (arms trade treaty) åpnet for signering. Avtalen har sine mangler, men endelig lever vi i en verden der våpenhandel er litt bedre regulert enn salg av bananer.

Sommeren står for døren og det gjenstår for meg å ønske dere alle en riktig god sommer. Jeg håper alle får en herlig avslappende ferie og blir fylt med ny giv og energi til å fortsette vårt viktige arbeid til høsten.

Saima Akhtar

Redaktør

Medlemsbladet for Norske leger mot atomvåpen

ISSN 0808 2111

Redaksjonen

Saima Naz Akhtar

Domkirkeplassen 2B, 5018 Bergen, Tlf: 460 50 217,

e-post: akhtar@legermotatomvapen.no

NLAs sekretariat

Leder: John Gunnar Mæland

Institutt for samfunnsmedisinske fag, UiB

Kalfarveien 31, 5018 Bergen

Tlf 55586075, fax 55586130

Priv. C.Sundtsgt 36, leil 603, 5004 Bergen

Tlf 55230824 (p),90081052 (m)

e-post: john.meland@isf.uib.no

Layout: Saima Naz Akhtar

Trykk: Skipnes, i 1000 eksemplarer.

Forsideillustrasjon: En fornøyd utenriksminister

Espen Barth Eide blant glade BANg aktivister etter

Oslo-konferansen 5. mars 2013

IPPNW Central Office

727 Massachusetts Avenue

MA 02139-3323, USA

Tlf. 617-868-5050, fax 617-8682560

E-post: ippnwbos@ippnw.org

Ex.dir. Michael Christ: mchrist@ippnw.org

www.legermotatomvapen.no, www.ippnw.org

Medlemskontingent, priser:

Leger: 300,-

Studenter: 100,-

Konto nr.: 3060 24 20376

Er du ikke medlem? Ta kontakt med Sara Shah:

shah@legermotatomvapen.no

Oslokonferansen – et vendepunkt?

127 land møttes til historisk konferanse i Oslo om humanitære virkninger av atomvåpen – kan bety begynnelse på slutten for atomvåpenenes eksistens.

Bjørn Aht

John Gunnar Maeland

Da vi som deltagere ankom Oslo Plaza tidlig om morgenen mandag den 4. mars ble vi på fortauet utenfor møtt av en lystig gjeng som sang ”If you’re happy and you know it, drop the bomb, if you’re happy ...”. Demonstrantene sto bak et stort banner med teksten ”Thank you for caring” og viftet med flagg og små skilt med ”Takk” på mange språk. Det var selvfølgelig ICAN og deres internasjonale aksjonsgruppe BANg som sto bak den vennlige demonstrasjonen. Også inne på konferansen gjorde kampanjemedarbeiderne fra ICAN en flott jobb som systematiske lobbyister overfor de statlige delegasjonene og som konstruktive bidragsytere med glitrende innlegg.

Det var det norske utenriksdepartementet – på initiativ fra tidligere utenriksminister Jonas Gahr Støre – som inviterte til en to dagers internasjonal konferanse om ”Humanitarian impact of Nuclear Weapons” der diplomater fra 127 land og FN-representanter deltok sammen med delegater fra sivilsamfunnet med ICAN, den internasjonale Røde Kors komiteen (ICRC) og den internasjonale Røde Kors/Røde Halvmåne føderasjonen (IFRC) i spissen. Flere norske humanitære organisasjoner som Norsk Folkehjelp, Kirkens Nødhjelp og Flyktningrådet var også til stede.

Programmet

Utenriksminister Espen Barth Eide åpnet og avslut-

tet konferansen. Det var faglige innlegg rundt temaene ”Immediate humanitarian impact of a nuclear weapons detonation”, ”Wider impact and longer-term consequences” og ”Humanitarian preparedness and response”. Hvert av disse temaene ble fulgt av innlegg fra deltagerlandene og i noen grad også representantene for sivilsamfunnet. Diplomater fra over førti land holdt egne innlegg, deriblant fra Nato-landene Albania, Tyrkia, Tyskland, Nederland og Norge, og fra Norden også Sverige.

Budskapene fra verdens største humanitære organisasjon ICRC/IFRC og fra klimaforskerne sto sentralt. Alle syntes enige med dem om at atomvåpen utgjør en trussel mot menneskeheten og at det ikke finnes beredskap til å mestre følgene av en atombombesprengning, hverken på nasjonalt eller internasjonalt nivå. Selv om UD ikke ville ha en diskusjon om et forbud mot atomvåpen, synes de fleste bidragsyterne å anse et slikt forbud som en naturlig konsekvens av de fremlagte data både mht omfang og art av skader på mennesker og miljø og den manglende evne til å gi adekvat humanitær hjelp. Mange land uttrykte også støtte til et videre arbeid for et forbud. Mexico, som hadde en sterk delegasjon, fikk mye honnør for å invitere til en oppfølgingskonferanse.

IPPNWs co-president Ira Helfand snakket om de klimamessige følger en begrenset kjernefysisk krig vil kunne ha med alvorlige konsekvenser for global matproduksjon. Størst inntrykk gjorde det likevel da Ira tok brillene av, så på forsamlingen og sa at han nå ville snakke til dem som om de var hans pasient på kontoret. Budskapet ekspertene kommer med her er så overveldende, sa Ira, at den menneskelige psyken automatisk vil forsøke å fortrenge denne informasjonen. - Vær så snill å bekjemp denne forsvarsmekanismen. Bare ved å se fakta i øynene, kan vi unngå

katastrofen.

ICAN fikk anledning til å presentere sine synspunkter mot slutten av hver sesjon. Disse innleggene var fokuserte og ble svært godt presentert av ICAN-representantene, blant andre Nosizwe Baqwa fra ICAN Norge, ICAN viste også en kort videopresentasjon med sterke bilder av ofrene fra atombombesprengningene i Hiroshima og Nagasaki, se <http://www.youtube.com/watch?v=V7t6BmRzDS0>

En svært vellykket konferanse

Bare det at så mange land valgte å sende utsendinger til konferansen i Oslo, var et kriterium på suksess. At de såkalte P-5 landene - atomvåpenmakter med sete i Sikkerhetsrådet - boikottet konferansen, la ingen demper på stemningen, snarere tvert i mot. Mange land valgte anledningen til å snakke i klartekst om den uakseptable trusselen som atomvåpnene utgjør og behovet for reell kjernefysisk nedrustning. Selv om vårt Utenriksdepartement var nøye med å ikke trekke noen for tidlige konklusjoner, var det representanter for flere av landene som sa rett ut at de ønsket et forbud mot atomvåpen, deriblant Sudan, Sierra Leone, Zambia og Mexico.

Den tette samhandling i løpet av konferansen mellom utsendingene fra regjeringene, humanitære organisasjoner og representanter fra sivilsamfunnet ble av

mange fremhevet som uvanlig og svært konstruktiv. Flere offisielle utsendinger benyttet anledningen til å besøke ICAN Civil Society Forum i dagene forut for konferansen, og ble tydeligvis imponert over hva de så og hørte der. Mange registrerte at det var kommet en ny generasjon inn i arbeidet mot atomvåpen, unge mennesker med energi, entusiasme og høyt kunnskapsnivå. Videre samhandling mellom regjeringer og sivilsamfunn vil være en nøkkelfaktor i det videre arbeidet mot et forbud mot atomvåpen.

I slutterklæringen fra vertslandet Norge ble det understreket hvilke humanitære effekter atomvåpen ville ha både nasjonalt og globalt dersom de ble brukt igjen og at intet land eller internasjonal organisasjon vil være i stand til å håndtere disse skadevirkningene. Utenriksminister Barth Eide uttrykte tilfredshet med den store og brede deltagelsen i konferansen samtidig som han satte pris på engasjementet fra statene og sivilsamfunnet og at Mexico på konferansens siste dag erklærte at de vil ta ansvaret for å arrangere en oppfølgingskonferanse om ikke for lenge.

På vei ut ble deltagerne møtt av BANg som igjen var på plass med sang og banner. En svært fornøyd norsk utenriksminister ble hyllet og lot seg villig avbilde sammen med ICANs unge kampanjearbeidere (se forsidebildet).

Sagt på Oslo konferansen

In the case of nuclear weapons, prevention – including the development of a legally binding treaty to prohibit and eliminate such weapons - is the only way forward.

Peter Maurer, president ICRC

The only responsible approach under the prerogative of the protection of civilians – is prevention. We must ALL accelerate our global efforts towards the total elimination of nuclear weapons.

Alexander Kmentt, Østerrike

IFRC is committed to strengthen International Humanitarian Law on the issue of nuclear weapons, and asks the world to listen....The world's largest humanitarian organization has no answer to nuclear weapons other than their complete abolition and ensuring that they are never used again....We will call on all governments to pursue in good faith and conclude with urgency and determination, negotiations to prohibit the use of and completely eliminate nuclear weapons through a legally binding international agreement, based on existing commitments and international obligations... IFRC will walk with you on that journey.

The time has come.

Den internasjonale føderasjon av Røde Kors- og Røde Halvmåneforeninger

These weapons are contrary to our religious and ethical principles.... Those values include sanctity of life, human dignity, respect and solidarity....We believe that the threat and use of nuclear weapons are completely contrary to these values.

Religions for peace

“The total elimination of nuclear weapons is the only absolute guarantee against their use and threat of use....the concept of nuclear deterrent must be abandoned...since it implies the permanent possession of such weapons.”

United Arab Emirates

It goes without saying that the sole guarantee against the risk of use and proliferation of nuclear weapons is their total elimination.

Mongolia

Zambia joins those who are calling for a complete and total ban to nuclear weapons and to establishment of a nuclear weapons convention.

Zambia

Ung energi og entusiasme

ICAN Civil Society Forum i Oslo 2. og 3. mars 2013

John Gunnar Maeland

Helgen før Utenriksdepartementets internasjonale konferanse om de humanitære følger av atomvåpen, samlet omkring 500 deltakere fra sivilsamfunnet seg i Oslo for å diskutere det samme temaet og bygge opp til den offisielle konferansen. Møtet fant sted på *Chateau Neuf*, et velegnet sted for å avvikle foredrag, holde appeller, lytte på musikk, finne materiell, delta i gruppediskusjoner, treffe folk og bli fylt av ny energi og tro på at vi kan befri verden for atomvåpentrusselfen.

Det var ICAN Norge som arrangerte forumet i nært samarbeid med ICAN for øvrig. Deltakerne kom fra mer enn 60 land og representerte over 130 forskjellige organisasjoner. Et stort korps av frivillige sørget for at folk følte seg velkomne og godt tatt vare på.

I plenumssalen sørget *Nosizwe Baqua* og *Misha Byrne* for god kontakt mellom podium og sal. Første del av programmet omfattet en kort introduksjon i atomvåpen-ABC av *Patricia Lewis* og hvorfor et forbud mot atomvåpen er et nødvendig og realistisk mål av *Rebecca Johnson*, etterfulgt av innlegg av kardinal *John Onaiyekan* fra Nigeria og statssekretær *Gry Larsen* fra Norge. Etter lunsj fikk vi høre beretninger fra to overlevende fra Hiroshima etterfulgt av en mer akademisk gjennomgang av de humanitære virkninger av atomvåpen. Ikke minst gjorde det inntrykk å høre Dr *Alan Robock* forklare klimakonsekvensene av en begrenset atomkrig.

Lørdag kveld samlet over 900 personer seg i store sal for å høre den amerikanske skuespilleren og aktivisten *Martin Sheen* (kjent bl.a. for rollen som president *Barlett* i TV-serien *The West Wing*) og pastor

John Dear fortelle om sitt engasjement for sosial rettferdighet og fredsskapende arbeid. *Martin Sheens* budskap til de unge tilhørerne var enkelt: finn en sak du vil engasjere deg i! Følg din samvittighet og gjør noe for verden.

Dag to var viet diskusjoner av hvordan internasjonal politikk kan formes gjennom folkerettslig bindende avtaler og hvordan moderne kampanjearbeid kan organiseres med særlig bruk av sosiale medier. Samlingen ble avsluttet med en inspirerende og optimistisk appell av *Thomas Nash* fra ICAN International Steering Group.

Mellom plenumsinnleggene var det god tid satt av til mingling i fellesområdene, hvor en rekke organisasjoner hadde satt opp stands. Et *Speaker's Corner* ga anledning for mange å holde korte innlegg fulgt av diskusjoner. To lunsj-sesjoner om henholdsvis atomvåpenenes fredsbevarende rolle og etikk i internasjonal politikk ble svært godt besøkt.

Søndag kveld var deltakerne invitert til Oslo Rådhus, hvor den norske komponisten *Magnar Åms* verk: *Will this moment ever let go?* ble urfremført av musikere, sangere og dansere fra blant annet Japan og Norge. Komposisjonen er inspirert av den japanske animasjonsfilmen *PicaDon* og atombombeksplosjonene over Hiroshima og Nakasaki i 1945. Konserten ble en gripende manifestasjon av livets skjørhet og vår forpliktelse til å ta vare på det.

ICAN Civil Society Forum ble en suksess, ikke minst takket være et hardtarbeidende ICAN Norge team. Møtet utstrålte ungdommelig energi og entusiasme. For ICAN var samlingen et foreløpig høydepunkt på

**WANT TO BE
PART OF THE SOLUTION**

en seks års utvikling som den ledende og samlende internasjonale kampanje for en atomvåpenfri verden.

1.

2.

3.

4.

5.

ICAN konferansen i bilder

1. Noziswe (ICAN) skaper god stemning på scenen, her med en av mange frivillige
2. MedFred's Saima Akhtar
3. Kreative Martha Leffler fra Sverige omskaper atombomben til noe vakkert på "market place"
4. + BANg ungdommen lager bannere som ble brukt utenfor UD konferansen
- 5.
6. I pausen kunne man holde korte innlegg med påfølgende debatt på Speakers Corner.
7. Martin Sheen og Father John Dear blir intervjuet på scenen.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

ICAN konferansen i bilder

8. + Konferansen ble avsluttet med
9. + en nydelig forestilling av Mag-
10. nar Åm i et fullsatt Oslo rådhus.

Det var mange kjendiser i Oslo rådhus under mottagelsen arrangert av UD:

11. John Gunnar Mæland og Martin Sheen.

12. Martin Mikkelsen og Fabian Stang

13. Jon Reitan, Alexandra Schour (IPPNW Danmark) og Hans Asbjørn Holm.

14. Anne Marte dypt konsentrert

15. Det ble laget egne bærenett til konferansen.

13.

14.

15.

«Joint statements»

Økende fokus på humanitære konsekvenser av bruk av atomvåpen.

Kjirsten Osen

I 1980-90 årene bidro IPPNW vesentlig til å sette de medisinske konsekvensene av atomvåpen på den internasjonale agendaen, bl.a. gjennom fredsprisen, WHO og Den internasjonale domstolen i Haag. De siste par årene er atomvåpen som humanitært problem igjen kommet i fokus mye takket være Den Internasjonale Røde Kors Komite (ICRC) og Den internasjonale kampanjen for å avskaffe atomvåpen (ICAN), som begge arbeider for et forbud mot atomvåpen på humanitært grunnlag. Samarbeid mellom regjeringer og sivilsamfunn er her av stor betydning, slik vi har sett i forbindelse med de såkalte Joint Statements¹ der ICAN og andre NGOer har vært viktige for å samle tilslutning til utspill fra en kjernegruppe av stater. Joint Statements i Ikkespredningskonferansene og FNs førstekomite de siste par årene presenteres her i kronologisk sammenheng med et utvalg av relaterte hendelser inkludert Oslo-konferansene. Det hører med at Obamas visjon i Praha 5. april 2009 om en verden fri for atomvåpen har hatt en frigjørende effekt på prosessen.

ICRC 2010-2011

På et møte for Geneves diplomatiske korps den 20. april 2010 tok ICRCs president Jacob Kellenberge til orde for å forby atomvåpen på rent humanitært grunnlag. Den 26. november 2011 vedtok Røde Kors og Røde Halvmåne-bevegelsen en resolusjon der alle nasjonale avdelinger forplikter seg til å arbeide for et forbud mot atomvåpen med grunnlag i internasjonal humanitær rett. Norges Røde Kors har vært og er en aktiv pådriver.

NPT RevCon 2010

I sluttdokumentet fra Tilsynskonferansen for Ikkespredningsavtalen (NPT RevCon) 27. mai 2010 heter det at «The Conference expresses its deepest concern at the catastrophic humanitarian consequences of any use of nuclear weapons, and reaffirms the need for all States at all times to

comply with applicable international law, including international humanitarian law.” “All States parties commit to pursue policies that are fully compatible with the Treaty and the objective of achieving a world without nuclear weapons.” Etter konferansen var vi skuffet over at det ikke ble gjort et klart vedtak om å arbeide for et forbud mot atomvåpen, slik sivilsamfunnet hadde krevd og arbeidet for, men de nevnte formuleringene og en henvisning til Ban Ki-moons fem-punktsplan for eliminering av atomvåpen, skulle vise seg å være viktige for den senere utviklingen.

NPT Joint Statement 2012

I den forberedende NPT komiteen (NPT PrepCom) i Wien la Sveits den 2. mai 2012 frem et Joint Statement on the Humanitarian Dimension of Nuclear Disarmament¹ med utgangspunkt i ovenfornevnte sitat fra NPT RevCon 2010. Det heter videre: «In addition to the immediate fatalities, survivors of the horrendous effects of a nuclear explosion would endure immeasurable suffering. International organisations providing emergency relief would not be able to fulfill their mandates, as the ICRC has concluded.” - “Even a “limited n” – in itself a contradiction in terms – would provoke a global climate change with serious and long-lasting impact on the environment and food-production...” - “It is of utmost importance that these weapons never be used again, under any circumstances. The only way to guarantee this is the total, irreversible and verifiable elimination of nuclear weapons....All states must intensify their efforts to outlaw nuclear weapons and achieve a world free of nuclear weapons. Civil society plays a crucial role in raising awareness about the dramatic humanitarian consequences as well as the critical international humanitarian law implications of nuclear weapons.” Statementet var signert av 16 stater, hvorav bare Norge og Danmark fra NATO.

FN Joint Statement 2012

Et tilsvarende statement med samme tittel som i NPT PrepCom ble den 22. oktober 2012 lagt

Knut Sverre (t.h) og Magnus Nyststrand under NPT PrepCom ▶

frem av Sveits i FNs førstekomite i New York. Det var signert av 35 stater, hvorav 3 NATO-land: Norge, Danmark og Island. (En nærmere redegjørelse fra førstekomiteen 2012 finnes på NLAs hjemmeside. Bl.a. ble en resolusjon L.46 Taking forward multi-lateral disarmament negotiations lagt frem av 16 stater med Norge, Østerrike og Mexico i spissen. Den går ut på å etablere en open-ended arbeidsgruppe for atomnedrustning og fikk 147 ja-stemmer i hovedforsamlingen. Gruppen møtes til sommeren.)

NPT Joint Statement 2013

I den forberedende NPT komiteen i Geneve la Sør-Afrika den 24. april 2013 frem et Statement on Humanitarian Impact of Nuclear Weapons – samme tittel som Oslo-konferansen. Det refereres til sluttdokumentet fra NPT RevCon 2010 og Røde Kors bevegelsens resolusjon 2011. Det slås fast at «In recent years, the humanitarian impact of nuclear weapons has increasingly been recognised as a fundamental and global concern that must be at the core of all deliberations on nuclear disarmament and nuclear non-proliferation.» Om Oslo-konferansen sies det at den “presented a platform to engage in fact-based discussion on the impact of a nuclear weapon detonation.» - “Addressing the humanitarian impact of nuclear weapons is an absolute necessity.” - “All efforts must be exerted to eliminate this threat.” - “This is an issue that effects not only governments,

Jacob Romer og Leo Axthelm fra ICAN Tyskland ▼

but each and every citizen of our interconnected world.” Dette statementet ble underskrevet av 80 stater, inkludert 4 NATO-land: Norge, Danmark, Island og Luxembourg.

Økende oppslutning

Det er oppmuntrende å registrere at det har vært mer enn en fordobling av antallet underskrivere på statementene fra gang til gang: 16, 35, 80. På det siste NPT statementet var nesten alle latin-amerikanske stater med og majoriteten av afrikanske stater, noe som vel henger sammen med at begge kontinenter er atomvåpenfrie soner. Av de 4 NATO-land som var med, har Norge og Danmark vært med helt fra starten i 2012. Av øvrige land som har vært med hele veien, kan nevnes Sveits, Østerrike, Irland, Mexico, New Zealand, Sør-Afrika, Malaysia, Costa Rica og Egypt. Vatikanet, og Iran, er også kommet med, men ingen atomvåpenstater. I sin oppsummering peker Ray Acheson på en økende dissonans mellom P5 med allierte og resten av verden. Merkelig nok mangler også Finlands og Sveriges signaturer. Dette er uventet siden disse to landene gjennom alle år har støttet nedrustningsresolusjoner i FN. Utenriksminister Carl Bildt uttalte 6. mai på svensk radio at statementene er et sidespor og at Sverige i stedet arbeider for seriøse nedrustningsprosjekter, f.eks. prøvestansavtalen. I Oslo var derimot alle nordiske land med. Den store oppslutningen både om Oslo-konferansene og statementene skyldes i høy grad aktiv innsats fra ICAN og andre NGOer, hvilket ble behøring påpekt av Sør-Afrika under siste NPT PrepCom, der også Sveits takket for nyttig kommunikasjon med det sivile samfunn.

Banebrytende våpenhandelsavtale vedtatt i FN

John Gunnar Maeland

Etter sju år med forhandlinger vedtok FNs hovedforsamling 2. april 2013 en avtale som regulerer internasjonal våpenhandel. Den såkalte Arms Trade Treaty (ATT) er den første avtalen som setter krav til slik handel. ATT er et gjennombrudd for at internasjonal humanitær rett og menneskerettigheter skal respekteres også på dette området. Eksport av våpen skal ikke skje hvis det er klart eller en betydelig risiko for at våpnene vil bli benyttet i handlinger som er i strid med internasjonal humanitær rett.

Et forsøk på å få avtalen vedtatt med konsensus måtte oppgis på grunn av motstand fra tre land: Iran, Nord-Korea og Syria. Ved avstemmingen avsto ytterligere 124 land, blant dem Russland og Kina, mens USA stemte for avtalen sammen med 153 land. Dette gir godt håp om at avtalen forholdsvis raskt vil kunne tre i kraft som del av folkeretten, noe som skjer når minst 50 land har ratifisert den. Selv før dette skjer, vil avtalen få virkning som politisk og moralsk rettesnor for en nokså skitten næring som årlig omsetter for nær 500 milliarder kroner.

Selv om mange skulle ha ønsket seg en enda sterkere avtaletekst, er det all grunn til å se på ATT som en seier for de mange humanitære organisasjonene – blant dem IPPNW og den internasjonale Røde Kors komiteen (ICRC) - som over flere tiår har arbeidet for begrensninger i internasjonal våpenhandel for å redusere risikoen for folkemord, terrorisme, krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten. Håpet er at avtalen vil legge begrensninger på tilgang til våpen som hvert år dreper titusener mennesker og at den vil bidra til å redusere væpnede konflikter.

Avtalen omfatter både ammunisjon og alle typer konvensjonelle våpen. Våpeneksporterende stater som tiltrer avtalen, må påse at slik våpenhandel ikke

kommer i konflikt med folkeretten og den internasjonale humanitærretten. Statene må derfor etablere nasjonale kontrollsystemer og rapportere sin våpenhandel. Avtalen omfatter internasjonal våpensalg, inkludert transitt, men ikke våpen som gis som gave, hjelp, lån eller leie. Avtalen er altså ikke perfekt, men et viktig steg mot en tryggere verden.

Gry Larsen (UD) og Borghild Tønnessen-Krokan fra Forum for utvikling og miljø etter signertrng av avtalen.

Foto: Control Arms

Atomvåpen er ikke en aprilspøk!

Hvert år siden 1958 har 1. april vært brukt til å demonstrere mot Trident, Storbritannias atomvåpenprogram. I år hadde flere tusen aktivister tatt turen til Aldermaston utenfor London, og jeg fikk være med.

Martin Lerstang Mikkelsen

Trident var opprinnelig navnet på en type ubåter som bærer raketter og atombomber, men brukes i dag om hele Storbritannias atomvåpenprogram, og besto i 2010 av fire ubåter, åtte raketter per ubåt og 180 operative atombomber. Bombene produseres på Aldermaston, to timer utenfor London. Den britiske staten ønsker å fornye atomvåpenprogrammet for nesten én billion norske kroner innen 2028.

For femtifemte året på rad arrangerte Den nasjonale kampanjen for nedrustning (NCD) en demonstrasjon mot Trident. De flere tusen aktivister ble sendt med busser fra London, York, Manchester og Liverpool til Aldermaston, og demonstrerte ved portene inn til fabrikkene. Det var allsang og taler av kjente politikere som mente britene hadde annet å bruke én billion kroner på enn våpen de i følge Genève-konvensjonen, aldri kan bruke. I tillegg var det småkaker og te, som seg hør og bør på en ekte britisk formiddag. Slagordet for dagen var "Atomvåpen er ingen spøk!" eller "Don't be a fool for nukes!"

På IPPNWs verdenskonferanse i Japan i 2013 hadde jeg møtt Michelle Gin fra USA (PSR), og uken før hadde jeg møtt Ben Folley fra England (NCD) på Gensuikyos konferanse mot A- og H-bomber. Michelle reiser for tiden rundt i Europa og jobber for forskjellige organisasjoner mot atomvåpen, og da hun var i London i påsken, tok jeg turen over for å hilse på. Da jeg kontaktet min venn Ben, ble vi sporenstreks invitert med på demonstrasjon.

Oppmøtet utenfor Aldermaston var ganske mye

Ben Folly, Michelle Gin og Martin Lerstang Mikkelsen utenfor Aldermaston.

større enn hva vi er vant med her hjemmefra til tross for engelsk vårvær! Det var representanter fra NCD, politiske partier, religiøse grupper, kvinneforeninger og privatpersoner som sympatiserte med saken. I fjor hadde 70 aktivister blitt arresterte etter at de hadde forsøkt å ta seg inn på anlegget, så i år var politiet godt representert, men heldigvis gikk alt rolig for seg denne gangen.

Vi slo av en prat med flere av konstablene som sympatiserte med oss. Forbipasserende fra lokalsamfunnet var derimot mer kritiske. De var ikke for atomvåpen, men Aldermaston ga jobb til de fleste i området, og i en tid med stigende arbeidsledighet i Storbritannia, er dette et viktig å ta hensyn til i diskusjonen.

Les mer om NCD på hjemmesidene deres (<http://www.ncduk.org>)

Følg Michelle og Ben på bloggen deres (mgintravels.wordpress.com og benfolley.blogspot.no).

Ward Wilson:

Five myths about nuclear weapons

Lars Gaupset

Det er ikke hver dag man kommer over en lettlest debattbok om atomvåpen. Bøker om nedrustning har en tendens til å appellere til en liten sirkel av spesielt innvidde, og bruke et utilgjengelig språk hvor det hagler med uforståelige bokstavkombinasjoner. Det er sjelden noen forsøker å løfte blikket og ta diskusjonen opp på et mer generelt og filosofisk nivå og som alle samfunnsengasjerte kan delta i, uten å være aktivist eller diplomat. Derfor bør det applauderes når forskeren Ward Wilson gjør akkurat det, og det på en svært vellykket måte.

Trenger vi dem?

”Five Myths about Nuclear Weapons” stiller spørsmålet om atomvåpen er nyttige – og i så fall til hva. Wilson går igjennom det han kaller fem myter om atomvåpen, som han dissekerer og plukker fra hverandre en etter en. Wilsons fem myter er at atomvåpen avskrekker motstandere, at oppfinnelsen av hydrogenbomben utgjorde et kvantesprang, at avskrekking med atomvåpen fungerer i krisesituasjoner, at atomvåpen gir oss trygghet og at det ikke finnes noe alternativ.

Gjennom et vell av historiske eksempler viser Wilson at atomvåpen ikke innfrir løftene når det gjelder hva man kan oppnå med dem. Det er ikke slik at det å ha atomvåpen avskrekker andre stater fra å angripe deg, noe både Falklandskrigen og Yom Kippurkrigen mot Israel viser. På dette tidspunktet var det kjent at Israel hadde atomvåpen, men det var likevel ikke nok for å avskrekke de andre arabiske landene fra å angripe. Heller ikke Argentina ble avskrekket fra å angripe Falklands-øyene selv om britene hadde atomvåpen.

Nå det kan det innvendes at Ward Wilson gjør det enkelt for seg selv ved å bygge opp en stråmann. De fleste som er tilhengere av avskrekking mener ikke at atomvåpen hjelper deg å vinne enhver krig, eller avskrekker enhver motstander. Det er først og fremst

avskrekking av andre atommakter atomvåpen er effektive til, hevder de. Det gjelder forholdet mellom USA og Sovjetunionen og mellom Pakistan og India. Her er problemet at det ikke er mange nok studieobjekter til å trekke

noen konklusjon. Faglitteraturen spriker når det gjelder om atomvåpnene til Pakistan og India har avverget en konvensjonell krig. Noen mener det er atomvåpnene sin fortjeneste at konflikten ikke har økt i intensitet, andre peker på at de har ført til at Pakistan tar flere sjanser enn de ellers ville ha gjort, ettersom atomvåpnene utligner deres konvensjonelle underlegenhet.

Atomvåpen som fredsskapere

Ifølge Wilsons argument kan en ikke bevise noe med fravær av at noe har skjedd (”proof by absence”). At det ikke ble noen tredje verdenskrig trenger ikke å ha noen sammenheng med atomvåpen, hevder han. Likevel er det ikke vanskelig å se for seg at Cubakrisen kunne utviklet seg til en militær konfrontasjon dersom ikke trusselen om atomkrig hang over hodene til Kennedy og Khrutsjov. At frykten for atomkrig ikke var en tungtveiende – eller til og med avgjørende - faktor i disse beslutningsprosessene framstår som lite sannsynlig. Samtidig er det mange andre grunner til at det ikke ble krig mellom USA og Sovjetunionen under den kalde krigen. En grunn (som Wilson ikke nevner) er geografi, siden begge land ligger langt borte fra hverandre. En annen er at en konvensjonell krig mellom de to supermaktene framstod som lite attraktiv. Som Wilson peker på, var det også en lang periode av fred fra 1815-48, lenge før atomvåpnene eksisterte. En står derfor i fare for å gi atomvåpnene mer forklaringskraft enn de fortjener og å se bort fra andre, bakenforliggende årsaker.

Uansett om Wilson skulle ta feil, og atomvåpen faktisk spilte en fredsbevarende rolle, bør spørsmålet være om det er en pris vi er villig til å betale. Risikoen for en atomkrig som utsletter alt liv framstår som en uakseptabelt høy pris, selv om den skulle avverge avgrensede kriger mellom stater og hindre tap av menneskeliv. Både Cuba-krisen og flere andre episoder viste at verden var ved kanten av stupet. Er vi villig til å ta sjansen?

Er de så farlige, da?

Et siste poeng er at Wilson kan kritiseres for å underdrive eller bagatellisere atomvåpnenes ødeleggelseskraft, i sin iver etter å påpeke deres strategiske impotens. Han setter for eksempel ikke noe skille mellom brannbombingen av japanske byer under 2. verdenskrig, og atombombingen av Hiroshima og Nagasaki. Wilson ønsker å ta et oppgjør med apokalypse-myten knyttet til atomvåpnene, og nedtoner deres betydning. Problemet er at en slik myteknusing lett kan føre oss i motsatt felle, nemlig å tro at det ikke er så farlig med atomvåpnene. Dersom de er ubrukelige, vil de ikke da avskaffe seg selv uten at vi trenger å gjøre noe med det?

På tross av disse innvendingene er Wilsons bok intellektuelt utfordrende, og tar debatten ut av den vanlige skyttergravskrigen mellom idealister og

*Forfatteren selv ved Jefferson Memorial
Foto: Dana Borumbayeva*

realister som har pågått de siste 60 årene. Ved å ikke gå inn på moralsk og etisk argumentasjonen utfordrer Wilson det sikkerhetspolitiske etablissementet på deres egne premisser. Selv om ikke alle av Wilsons argumenter er solid nok underbygd til å overbevise de mest innbitte forsvarshaukene, stiller han en del sentrale spørsmål som ikke kan bli stående ubesvart. Bevisbyrden ligger nå på de som insisterer på at atomvåpen er en viktig del av staters forsvar, ikke på de som ønsker å avskaffe dem.

Det viktigste bidraget til Ward Wilson er han utfordrer vår måte å tenke om atomvåpen på, uansett om man måtte være uenig eller enig. Jeg håper boken finner veien på pensumlistene til statsvitenskapsstudenter, og på nattbordene til politikere og toppdiplomater.

Boka er ikke oversatt til norsk eller utgitt i Norge, men kan bestilles på www.amazon.com

NUCLEAR ABOLITION WEEK
JULY 6-13, 2013

WWW.GOODBYENUK.ES

Ufattelige lidelser – en rystende rapport

Fihn, Beatrice. (ed.)

Unspeakable suffering – the humanitarian impact of nuclear weapons.
Reaching Critical Will, Geneva.

Da det ble klart at den norske regjeringen ville innby til en konferanse om de humanitære konsekvenser av atomvåpen, grep Reaching Critical Will - en del av den internasjonale kvinnelige fred- og frihet og ICAN-kontoret i Geneve anledningen til å lage en omfattende oversikt over dette temaet. Rapporten ble klar til Oslo-konferansen i mars 2013 og ble også distribuert til de 500 deltakerne i ICAN Civil Society Forum.

Rapporten har fått en paradoksalt talende tittel: *Unspeakable suffering*. Den oppsummerer hva vi vet om atomvåpens virkninger på helse, miljø, jordbruk, økonomi og utvikling. Forfatterne er kjente navn fra antiatomvåpen-bevegelsen, men de skriver som fagfolk med dyp innsikt i stoffet. *Tilman Ruff*, co-president i IPPNW og co-chair i ICAN går igjennom de medisinske konsekvensene av atomvåpendetonasjon basert på hva man lærte av Hiroshima og Nakasaki, men også hva nyere forskning har frembrakt. Hans kollega i IPPNW *Ira Helfand* er representert med sin rapport: *Nuclear famine*, som nettopp bygger på nyere tids forskning om klimakonsekvenser av en eventuell

regional atomkrig. *Felicity Ruby* skriver om de umiddelbare og langsiktige følgene av radioaktivt nedfall i kjølvannet av atomvåpensprengninger.

Det meste av dette er rimelig velkjent, men rapporten inneholder også artikler om mindre omtalte virkninger av atomvåpen. Økonome *Lloyd J. Dumas* og *Teresa D. Nelson* forsøker å estimere økonomiske kostnader av bruk av atomvåpen. Leder i Reaching Critical Will *Ray Acheson* setter atomvåpen inn i en videre utviklingsammenheng særlig opp mot tusenårsårmålene som det internasjonale samfunnet har forpliktet seg til å nå innen 2015. Selv om en atomvåpeneksplosjon ikke vil skille mellom fattige og rike, vil de langsiktige konsekvensene nettopp gjøre det. Det er de mest sårbare som vil måtte bære de største byrdene etter en atomkrig.

Dette humanitære perspektivet følges opp i et kapittel om folkeretten av juristen *John Burroghs*, som særlig konsentrerer seg om Genevekonvensjonens forbud mot våpen som medfører unødige lidelser. Sammen med de andre kravene til proporsjonalitet, beskyttelse av miljø og sivilbefolkning gir konklusjonen seg selv,

mener Burroghs: bruk av atomvåpen er i strid med folkeretten. Et forbud mot atomvåpen som sikrer deres eliminering vil bidra til å forsterke folkerettens fundamentale formål: å beskytte liv og sikre fred.

ICAN Norges medarbeider *Magnus Løvold* diskuterer i sitt innlegg *The unknown known* hvorfor vi ikke åpent erkjenner det "alle" vet: at forsøk på å komme til assistanse etter en atomvåpeneksplosjon er dømt til å mislykkes. Han mener det internasjonale samfunnet for lenge har nektet å ta inn over seg de ubarmhjertige fakta om atomvåpen og at debatten i stedet er blitt fylt med abstrakte

diskusjoner om kjernefysisk balanse og strategi.

Budskapet er: vi må endre måten vi snakker om disse våpnene på.

Denne rapporten er en verdifull kilde for alle som ønsker å bidra til en slik dreining. Det humanitære perspektivet dreier seg om å snakke i klartekst om de grusomme virkningene av militært sett ubrukbare drapsmaskiner. Rapporten er ikke hyggelig lesning og de avsluttende kapitlene om Hiroshima og Nakasaki, om radioaktiv forurensning etter prøvesprengningen på Marshalløyene, samt et tenkt scenario av en atombombesprengning over Bombay, bidrar til å drive budskapet inn. Disse våpnene er inhumane og må forbys!

Lars Gaupset (bak), Martin Mikkelsen, Marita Nielsen og Johanne Hoffart, er klare for avmarsj. ▼

1. Mai

Opp alle jordens bundne trelle!

1. mai er arbeidernes demonstrasjonsdag. Tidligere har dagen vært brukt av arbeidere til å kreve bedre arbeidsforhold, men nå er den vel så mye en internasjonal solidaritetsdag og en dag hvor det er viktig for antiatomvåpenevegelsen å vise seg frem.

I år som før begynte dagen med Nei til atomvåpen Oslos frokost på Fredshuset, og et par NLA-ere hadde også funnet veien hit. De omtrent femten oppmøtte ble servert apeller fra Anne Marte Skaland fra ICAN og Hilde Jørgensen fra Folkehjelpas Solidaritetsungdom, hyggelig stemning, god mat og allsang.

På Youngstorget holdt Bitte Vatvedt fra Nei til atomvåpen apell og la ned blomster ved Fredsbautaen. Med Inger Hagerups ord oppfordret hun til atomvåpennedrustning og motstand mot Regjeringens planlagte angrepsflykjøp og kronprinsparets besøk hos våpenprodusenten Lockheed Martin: "Vær utolmodig, menneske! Sett dine egne spor! Det gjelder vårt evige, korte liv. Det gjelder vår jord!"

Nei til atomvåpen stilte i år med fanene "Vi krever et forbud mot atomvåpen nå!" og "Ja til atomvåpen fri sone i Norden - nei til F35-jagerflyene!" Til sammen møtte i overkant av tjue atomvåpenmotstandere opp i toget som i følge LO i år til sammen talte 7 700 demonstranter.

▼ *Bitte Vatvedt holder apell foran Fredsbautaen på Youngstorget. Bent Fjelldalen er tilhører.*

Norske leger mot atomvåpens landsmøte 2013

Møtet ble satt 1. mars 2013 klokken 17:00 i kantinen på Legenes Hus i Akersgata 2 i Oslo.

Til stede: 16 medlemmer. Dette var: Per Wium, John Gunnar Mæland, Saima N. Akhtar, Sofie Paus, Odd Einar Erland, Anne Alvik, Jon B. Reitan, Trygve Berge (kom 17:30), Mari Jetlund (kom 18:15), Ulrik Abildgaard, Bjørn Hilt, Hans Asbjørn Holm, Kirsten Osen, Dagmar Karin Sørbø, Ragna Grüner og Martin L. Mikkelsen

1. Som møteleder ble valgt Per Wium. Som referent ble valgt Martin L. Mikkelsen.
2. Innkalling til årsmøte og dagsorden ble godkjent uten anmerkninger.
3. Referat fra årsmøte 2012 (publisert i Medlemsbladet nr 2-2012) ble godkjent uten anmerkninger.
4. Regnskap 2012 ble i økonomiansvarlig Tordis S. Høifødts fravær, lagt frem av John Gunnar Mæland. Regnskapet ble godkjent slik det foreligger med forbehold om korrigeringer fra revisor. Det endelige regnskapet vil gjøres kjent gjennom medlemsbladet sammen med noter til regnskapet.
5. Årsrapport 2012 fra styret ble lagt frem av John Gunnar Mæland og tatt til etterretning. Årsberetningen vil bli publisert på www.legermotatomvåpen.no og i en forkortet utgave i medlemsblad nr 2-2013.

Årsrapport 2012 fra studentgruppen (MedFred) ble lagt frem av Sofie Paus og tatt til etterretning. Odd Einar Erland tar over for Sofie Paus som nasjonal studentrepresentant (NSR). Saima N. Akhtar sitter frem til sommeren 2013.

6. Forslag til Handlingsprogram 2013 utarbeidet av Jon B. Reitan, Kirsten Osen og Hans Asbjørn Holm etter mandat fra styremøteseminar 19. - 21. oktober 2012, ble lagt frem av Jon B. Reitan.
Punktene i handlingsplanen er ikke i prioritert rekkefølge, men følger en ekstern – intern akse. Det ble understreket viktigheten av å rekruttere nye medlemmer, å aktualisere nedrustningssaken og å holde på eksisterende. Debatten førte til et par mindre endringer i det foreslåtte Handlingsprogrammet. Endelig handlingsprogram vil bli lagt ut på foreningens nettsider og trykkes i medlemsbladet.

7. Budsjettforslag 2013 ble i økonomiansvarlig Tordis S. Høifødts fravær, lagt frem av John Gunnar Mæland. Forslaget ble vedtatt og følger referatet.
8. Forslag fra Styret om endring av § 6 i NLA's lover ble lagt frem av Hans Asbjørn Holm etter et ønske fra Styret om å formalisere kommunikasjonen med Rådet. Forslaget medførte en god debatt som førte til et par mindre endringer. Den nye teksten lyder:
«[...] Styret oppnevner et råd bestående av medlemmer som ved behov skal gi styret råd og bistand. Ett av rådsmedlemmene foreslått av styret, deltar på styremøtene uten stemmerett og holder øvrige rådsmedlemmer løpende orientert om foreningens arbeid.»
Forslaget med endringer ble vedtatt enstemmig.
9. Styreleder ble valgt ved akklamasjon. Valget falt på Valgkomiteens forslag, John Gunnar Mæland.
Øvrige styremedlemmer ble valgt ved akklamasjon. Valget falt på Valgkomiteens forslag: Jon B. Reitan, Bjørn Hilt, Tordis S. Høifødt, Trygve Berge (ICAN-kontakt), Sara Shah og Hans Asbjørn Holm. Dordi Lea ønsket ikke gjenvalg.
10. Valgkomiteen ble gjenvalgt ved akklamasjon. Medlemmer: Per Wium, Klaus Melf og Gro Janne Wergeland.
11. Valg av revisor ble delegert til Styret.

Møtet ble hevet klokken 19:15 s.d.

Martin L. Mikkelsen

Referent

Utdrag fra: Norske leger mot atomvåpen (NLA) ÅRSRAPPORT 2012

1) ADMINISTRASJON OG ORGANISASJON

Styret

Etter landsmøtet 21.04.12 besto styret av:

John Gunnar Mæland, Bergen	Leder, medlemsbladkontakt
Jon B. Reitan, Oslo	Nestleder
Trygve Berge, Oslo	ICAN kontakt
Dordi Lea, Stord	Webredaktør
Bjørn Hilt, Trondheim	International Councillor - IPPNW kontakt
Hans Asbjørn Holm, Oslo	MPI-gruppekontakt
Tordis Sørensen Høifødt, Tromsø	Økonomiansvarlig
Sara M.B. Shah, Bergen	Medlemsarkivansvarlig

Det har i 2012 vært avholdt 8 styremøter på Skype og ett styremøte i forbindelse med styrets helgesamling i oktober. Det foreligger godkjente referater fra alle styremøtene.

Rådsmedlem Kirsten Osen har deltatt i styrets arbeid gjennom deltakelse på styremøter og ved løpende arbeidsoppgaver. I tillegg har Medfred representantene Saima Akhtar, Sofie Paus og Martin Mikkelsen deltatt på styremøtene. Saima Akhtar og Sofie Paus har vært nasjonale og internasjonale studentrepresentanter.

Rådet

NLA's råd hadde i 2012 følgende 25 medlemmer: Ulrich Abildgaard, Ellen Ann Antal, Carl Birger Alm, Anne Alvik, Christian Borchgrevink, Kjell Grøttum, Kurt Hanevik, Kristian Hagestad, Viggo Hansteen, Kjersti Johnsrud, Einar Kringlen, Mons Lie, Eiliv Lund, Klaus Melf, Morten Bremer Mærli, Christin Mørup Ormhaug, Kirsten Osen, Ingvild Fossgard Sandøy, Johannes Setekleiv, Hilchen Sommerschild, Otto Steinfeldt-Foss, Per Sundby, Helge Waal, Per Wium og Steinar Westin.

Medlemsbladet

Det ble i 2012 utgitt tre nummer av Medlemsbladet (30. årgang). Opplaget var på 1050 eksemplarer. Omkring 70 medisinske biblioteker, organisasjoner og enkeltpersoner får bladet tilsendt gratis. Bladet legges også ut på hjemmesiden.

Medlemskartoteket

NLA står per 31. desember 2012 oppført med 818 betalende medlemmer. Det er tilkommet 12 nye medlemmer i løpet av året.

2) ØKONOMI

NLA hadde i 2012 et overskudd på kr 49 597 på driftsresultatet. Kontingentinntekten var noe lavere enn budsjettet, men ble kompensert ved høyere diverse inntekter.

NLA støttet i 2012 IPPNWs internasjonale fond med US \$ 5 600 og ICAN Norge med NOK 64 121.

3) AKTUELLE SAKER OG PROSJEKTER

ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons)

Den norske kampanjen for et forbud mot atomvåpen (ICAN Norge) ble etablert i 2010 som et samarbeid mellom Nei til atomvåpen, Den norske Pugwash-komiteen og NLA. ICAN Norge er organisert som et prosjekt innen NLA hvor NLA har ansvar for regnskapsførsel og arbeidsgiveransvar for de kampanjeansatte. Ved utgangen av 2012 har 40 norske organisasjoner tilsluttet seg ICAN Norge. Dessverre valgte Legeforeningens landsmøte ikke å slutte seg til kampanjen, til tross for enstemmig innstilling om dette fra sentralstyret.

Aiming for Prevention/ Small Arms Campaign.

NLA deltok på oppfordring fra IPPNW i en internasjonal underskriftsaksjon blant helsepersonell for å støtte opprettelsen av en Arms Trade Treaty (ATT). Appellen fikk 1700 underskrifter fra 58 land, hvorav 259 fra Norge.

Dialogseminarer med myndighetene i atomvåpenstatene og NATO. NLA har deltatt i IPPNW dialogmøter med NATO i Brussel i juni (Bjørn Hilt) og i Tehran, Iran i november (Sara M. Shah).

Nuclear Weapons Inheritance Project (NWIP)

Et NWIP South East Asia Dialogue Project planlegges i 2013. NLA støtter dette prosjektet med US \$ 4000.

Øvrig norsk samarbeid mot atomvåpen

NLA samarbeider med Den norske Pugwash komitee og Nei til atomvåpen i den såkalte MPI-gruppen, som møtes ad hoc for å samordne dialog med politikere og beslutningstakere. Gruppen har i 2012 arbeidet blant annet med Norges tilslutning til nedrustningstiltak i FN, utplassering av rakettskjold på europeisk jord, endring av NATOs atomvåpenstrategi, tilbaketrekking av amerikanske atomvåpen fra Europa, og atomvåpenfri sone i Midtøsten.

Informasjonsvirksomhet

NLA har medansvar for videre oppdatering av tekstene i det internett-baserte læreprogrammet Lær om atomvåpen i samarbeid med SMLK og deltar i en samarbeidsgruppe om dette.

Det er trykket opp en ny presentasjonsbrosjyre (minifolder) om NLA. Videre er også brosjyren: Resept for en atomvåpenfri verden med informasjon om de medisinske virkninger av atomvåpen trykket opp.

Geilo 13. mars 2013
John Gunnar Mæland,
Styreleder NLA

Den fullstendige årsmeldingen for 2012 er lagt ut på www.legermotatomvapen.no

Regnskap 2012

NLA - Regnskap mot budsjett 2012

Inntekter	Regnskap	Budsjett 2012	Avvik
Medlemskontingent	185 252	210 000	24 748
Bidrag UD	190 000	180 000	-10 000
Per Ringnes Fond	7 986	7 000	-986
Div bidrag/støtte	31 025	-	-31 025
Diverse inntekter	28 691	10 000	-18 691
Økning verdifond	5 800	4 000	-1 800
Sum	448 754	411 000	-37 754
Utgifter			-
Medlemsblad	92 460	110 000	17 540
Medlemsarkiv inkl MAMUT	-	20 000	20 000
Drift kontor inkl lønn	21 228	70 000	48 772
Drift studentgrupper	3 692	8 000	4 308
Telefon/fax	-	1 000	1 000
Reiser styret	13 072	20 000	6 928
Prosjekter	-	-	-
Internasjonale reiser	67 986	80 000	12 014
Europeisk samarbeid	-	10 000	10 000
Hjemmesider	1 633	2 000	368
Medlemsavgift IPPNW og andre	54 681	30 000	-24 681
Støtte til andre org	64 121	30 000	-34 121
Info- og undervisningsmaterieell	-	10 000	10 000
Revisjon	23 233	20 000	-3 233
Diverse utgifter	18 629	-	-18 629
Jubileumskonferanse	38 424	-	-38 424
Sum	-399 157	411 000	810 157
Resultat	49 597	-	-49 597

Norske Leger mot Atomvåpen

På nett med NLA

Få *medlemsbladet elektronisk*: Det blir nå mulig å motta medlemsbladet elektronisk i stedet for papirutgaven. Send en e-post til shah@legermotatomvapen.no med navn og e-postadresse dersom du ønsker dette.

Nyhetsbrev: Vi sender jevnlig ut nyhetsbrev med informasjon om happenings samt relevante ting i nyhetsbildet. Gi beskjed til mikkelsen@legermotatomvapen.no om du ønsker å motta nyhetsbrevet vårt.

Handlingsplan 2013

Norske leger mot atomvåpen (NLA)

Norske leger mot atomvåpen (NLA) er den norske avdelingen av International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) som i 1985 fikk Nobels Fredspris for sitt opplysningsarbeid om de medisinske virkninger av atomkrig.

NLAs visjon er en tryggere verden uten atomvåpen. Vi arbeider for et forbud mot atomvåpen gjennom å spre opplysning om medisinske og andre humanitære konsekvenser av atomkrig. NLA vil særlig skape oppmerksomhet om atomvåpentrusselen blant norske leger og medisinske studenter, og bidra til et folkelig engasjement mot atomvåpen.

NLA vil arbeide for dette særlig ved å

1. holde seg orientert om atomvåpenspørsmål i nasjonale og internasjonale fora (regjering, storting, ikke-spredningsprosessen, NATO, FN).
2. ha kompetanse når det gjelder medisinske virkninger av atomvåpen, stråling og radioaktivitet
3. informere helsepersonell, politikere og den norske befolkningen om helseeffekter av atomvåpen og atomvåpentrusselen, herunder humanitære og folkerettslige forhold.
4. utvikle kontakten med media og politikere, delta i Norges Fredsråd og samarbeide med andre freds- og nedrustningsorganisasjoner, samt fortsette MPI-samarbeidet med Nei til atomvåpen og Den norske Pugwash-komité.
5. støtte IPPNWs satsingsområder, særlig ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons), herunder støtte opp om den norske kampanjen for et forbud mot atomvåpen.
6. følge opp de prosesser som initieres gjennom konferansene i mars 2013 i regi av UD og ICAN, og følge opp henvendelse fra IPPNW om en atomvåpenfri sone i Midtøsten.
7. få utdanning om atomnedrustning, annen nedrustning, menneskerettigheter og ikkevoldelig konfliktløsning implementert i de medisinske studieplaner og i legers videre- og etterutdannelse, og informere om datakurset Medical Peace Work. Bidra til oppdatering av Lær om atomvåpen i samarbeid med SLMK og informere norske videregående skoler om dette som en læringsressurs.
8. utvikle kontakten med medlemmene og andre norske leger og medisinske studenter, Legeforeningen og Forsvarets sanitet. Foruten å arbeide for å rekruttere flere medlemmer, vil styret særlig følge opp studenter og unge leger, og på ulike måter stimulere de som har vært aktive som studenter til å opprettholde sitt engasjement.
9. arbeide for å beholde og videreutvikle studentgruppene (MedFred) ved alle fire lærestedene. Ved siden av sine egne aktiviteter skal studentene delta på alle plan i foreningen, herunder at representanter fra studentene deltar i styremøter og i internasjonale møter.
10. overvåke rutineene knyttet til innmelding i NLA samt oppdatere medlemsregisteret, herunder rutiner for kontingentinnbetaling og utsending av medlemsbladet. Styret vil arbeide videre med å supplere medlemsregisteret med e-postadresser. Vurdere deltidsengasjert organisasjonssekretær for oppgaver knyttet til hjemmesidene, medlemsarkivet, kontingentinnbetaling, referater, NLA's arkiv og øvrig løpende styrearbeid.

B
Economique
NORGE P.P. PORTO BETALT

Returadresse:
NLA c/o Norges Fredsråd
Postboks 8940
Youngstorget 0028 Oslo

IPPNW

Norsk avdeling av International Physicians for the Prevention of Nuclear War